

Nieuwsbrief voor de ondernemer

December 2022

Vennootschap plaatst zonnepanelen	1
Meldingsplicht voor juridische constructies	2
Holding en aftrek van btw op consultancy en juridische kosten	3
Wederbeleggen in een woning voor de bedrijfsleider	4

Vennootschap plaatst zonnepanelen

Verkoop van energie-overschotten, zonnepanelen leasen of ze plaatsen op het dak van derden... al die nieuwe praktijken krijgen de aandacht van de fiscus. Zo ook de situatie waarin een vennootschap zonnepanelen installeert bij haar personeelsleden, die de opgewekte stroom mogen gebruiken.

Energiefactuur

Begin 2021 lanceerde een elektriciteitsleverancier een product waarbij een werkgever een elektriciteitscontract kon afsluiten voor zijn werknemers, zodat die – onder bepaalde voorwaarden – gratis of aan verlaagde prijs elektriciteit konden krijgen.

De kosteloze verstrekking van verwarming en elektriciteit voor andere doeleinden dan verwarming is belastbaar, maar het voordeel wordt bij leidinggevend personeel en bedrijfsleiders forfaitair geraamd op 2.130 euro per jaar voor verwarming en op 1.060 euro voor elektriciteit (cijfers voor inkomstenjaar 2022). Voor andere personeelsleden is dat respectievelijk 960 en 480 euro per jaar, en dat is veel lager dan de huidige energieprijzen.

De minister van Financiën reageerde echter snel op die nieuwe formule van de elektriciteitsleverancier en beperkte

de forfaitaire raming van de gratis verwarming en elektriciteit tot de situaties waarin ook de woning ter beschikking wordt gesteld van de werknemer. Maar wat als de vennootschap niet de elektriciteit betaalt, maar wel de zonnepanelen waarmee die elektriciteit wordt geproduceerd?

Zonnepanelen

Wanneer de vennootschap de zonnepanelen betaalt, bestaat het voordeel volgens de minister niet uit de geproduceerde elektriciteit, maar uit de zonnepanelen zelf en dan is het van belang of de eigendom van de panelen mee wordt overgedragen of niet.

Als de vennootschap de zonnepanelen laat installeren op de woning van een personeelslid en die wordt ook effectief eigenaar van de panelen, is het voordeel gelijk aan de marktwaarde van de installatie. Als de vennootschap eigenaar

blijft van de panelen, is het voordeel gelijk aan de marktprijzen voor de huur van de zonnepanelen.

In beide gevallen wordt de elektriciteit die geproduceerd wordt dus niet meer als een voordeel van alle aard beschouwd. Hetzelfde geldt trouwens voor de installatie van batterijen.

Woning van de vennootschap

Bij heel wat ondernemers is de maatschappelijke zetel van de vennootschap gevestigd in de privéwoning van de bedrijfsleider. Nemen we het voorbeeld van een vennootschap die een woning ter beschikking stelt van haar bedrijfsleider. Als de vennootschap dan zonnepanelen op de woning plaatst, is het nog maar de vraag of de bedrijfsleider in dat geval elektriciteit krijgt of zonnepanelen. De bedrijfsleider zal wellicht de voorkeur geven aan 'elektriciteit', want dan valt hij onder de gunstige forfaitaire berekening van het voordeel van alle aard omdat hij ook de woning ter beschikking krijgt, maar de fiscus zal daar mogelijk anders over denken.

Meldingsplicht voor juridische constructies

Natuurlijke personen zijn verplicht om aangifte te doen van buitenlandse juridische constructies. De boete voor een niet-aangifte bedraagt 6.250 euro. De wet laat niet toe rekening te houden met verzachtende omstandigheden. Het Grondwettelijk Hof vindt dat zo iets niet kan en het Hof van Beroep van Luik volgt die redenering.

Buitenlandse juridische constructie

Een inwoner van het Groothertogdom Luxemburg richt in 2011 een *Société de gestion de patrimoine familial (SPF)* op. Hij onderschrijft het startkapitaal helemaal zelf, maar de oprichtingsakte vermeldt ook zijn echtgenote en enkele familieleden als medeoprichters. De vennootschap wordt na twee jaar weer verevend en heeft intussen geen dividenden of andere inkomsten uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Enkele medeoprichters wonen in België en in ons land is een belastingplichtige sinds 2014 verplicht om elke buitenlandse

juridische constructie *“waarvan hijzelf, zijn echtgenote of partner waarmee hij wettelijk samenwoont, of de kinderen waarover hij het ouderlijk gezag uitoefent, hetzij een oprichter, hetzij een derde begunstigde is”* te vermelden in zijn aangifte in de personenbelasting.

Een *Société de gestion de patrimoine familial* is zonder twijfel een buitenlandse juridische constructie, maar de Belgische belastingplichtigen vermeldden die niet in hun aangifte.

Ongrondwettelijke boete

Niet-aangifte van een juridische constructie wordt bestraft met een geld-

boete van 6.250 euro per jaar van niet-aangifte. De fiscus legt de belastingplichtigen dan ook een boete van 12.500 euro op. Zij dienen bezwaar in en het dossier belandt uiteindelijk bij het Hof van Beroep in Luik.

Het Grondwettelijk Hof stelde eerder al vast dat de wet geen getrappt systeem voorziet voor deze boete en dat de rechter ook niet de mogelijkheid heeft om een lagere boete op te leggen, uitstel te verlenen, enz. Het gaat hier nochtans om een strafrechtelijke boete en daarbij heeft de rechter normaliter het laatste woord over de hoogte van de boete.

Ongrondwettelijk, dus geen boete

Dat de Belgische familieleden de wet overtraden door de juridische constructie niet aan te geven, is duidelijk. Maar het Hof van Beroep van Luik stelt vast dat de belastingplichtigen geen enkel inkomen verwierven uit de Luxemburgse SPF, dat zij geen enkele professionele kennis of ervaring hadden op fiscaal of financieel vlak en dat zij ook geen eigen geldmiddelen in de SPF staken.

Het Hof wil de boete dan ook verlagen, maar kan dat niet, omdat de wet dat niet toelaat. Aangezien de boetebepaling ongrondwettelijk is, concluderen de Luikse rechters dat er geen boete kan worden opgelegd.

Ongrondwettelijk, dus lagere boete

Ook in Vlaanderen werden rechters al geconfronteerd met belastingplichtigen die een buitenlandse juridische constructie vergaten aan te geven, zonder dat er sprake was van een intentie om te frauderen. In de meeste gevallen beslisten de rechters om het bedrag van de boete aanzienlijk te verlagen, maar de belastingplichtigen moesten dus wel een boete betalen.

Holding en aftrek van btw op consultancy en juridische kosten

Btw-plichtigen met zowel activiteiten die aan de btw onderworpen zijn als activiteiten die dat niet zijn, hebben enkel voor hun btw-activiteiten recht op btw-aftrek. De btw die ze betalen op inkomende facturen voor hun vrijgestelde activiteiten is niet aftrekbaar. Wat met zogenaamde 'algemene kosten'?

Holding verkoopt aandelen

Holding X is gemengd btw-plichtig: voor haar managementactiviteiten valt ze onder de btw, maar voor enkele andere activiteiten (de verhuring van onroerende goederen, de aan- en verkoop van aandelen en kredietverlening) is ze vrijgesteld.

Op een bepaald ogenblik verkoopt de holding aandelen van twee van haar vennootschappen. Het komt echter tot een conflict met de koper en de holding doet een beroep op een accountant en een advocaat om een schadevergoeding te bekomen. Voor deze diensten reiken beide dienstverleners een btw-factuur uit en de holding wil die btw in aftrek brengen.

De belastingadministratie verwerpt echter de aftrek en de rechtbank van eerste aanleg en het Hof van beroep volgen de belastingadministratie. Waarom?

Algemene kosten

In principe heeft elke belastingplichtige recht op btw-aftrek voor zijn btw-plichtige activiteiten, zelfs als er geen rechtstreeks en onmiddellijk verband is tussen een bepaalde handeling in een eerder stadium en een of meer handelingen in een later stadium die recht geven op aftrek, op voorwaarde dat de betrokken kosten deel uitmaken van de 'algemene kosten' en ze als zodanig zijn opgenomen in de prijs van de geleverde goederen of verrichte diensten.

De holding meent dat ze deze voorwaarden naleeft: ze is een actieve holding en haar btw-activiteit bestaat uit het uitvoeren

van bestuurs- en managementactiviteiten. Ze argumenteert dat de kosten die gemaakt werden om de verkoopprijs van de aandelen te ontvangen, onmiskenbaar gemaakt werden in het kader van haar bestuurs- en managementactiviteiten.

Maar ook het hof van beroep verwerpt de aftrek. Volgens het hof is immers niet aan alle voorwaarden voldaan.

Opgenomen in de prijs

Een btw-aftrek op algemene kosten is volgens de argumentatie van het Hof maar mogelijk als die kosten opgenomen zijn in de prijs van de verkochte aandelen. Dat is hier niet het geval (en dat is ook niet voorzien in de overeenkomst). De kosten van een procedure die na de verkoop wordt gestart, werden immers niet doorgerekend.

De holding argumenteert nog dat de kosten van de accountant en advocaat achteraf wel werden doorgerekend in de prijs van de managementdiensten die de holding levert aan de vennootschappen

waarin zij participeert. Maar dat maakt er volgens het Hof nog geen algemene kosten van.

De verkoop van de aandelen maakt geen deel uit van de (belaste) economische activiteit van de holding. De verkoop van de aandelen is niet onderworpen aan de btw. De btw-activiteit is beperkt tot het management van andere vennootschappen. Het Hof besluit daarom dat het niet logisch is om de kosten met betrekking tot een geschil over de verkoop (die niet onderworpen is aan de btw) achteraf aan te merken als 'algemene kosten'.

Conclusie

Kosten die gemaakt worden naar aanleiding van een juridische procedure kunnen niet zomaar gekwalificeerd worden als algemene kosten. De btw op kosten gemaakt naar aanleiding van een vrijgestelde transactie (zoals de verkoop van aandelen) is dus niet aftrekbaar, zelfs niet als de kosten achteraf doorgerekend worden in de algemene prijszetting van de belastingplichtige.

Wederbeleggen in een woning voor de bedrijfsleider

Er vloeyde al heel wat inkt over de aftrek van kosten voor een woning die door de vennootschap ter beschikking wordt gesteld van haar bedrijfsleider. Als het beroepskarakter niet voldoende wordt aangetoond, zijn dergelijke kosten niet aftrekbaar. Uit die niet-aftrekbaarheid van de kosten leidt het Hof van Beroep te Gent nu ook af dat een woning niet in aanmerking komt als geldige wederbelegging.

Woning voor de bedrijfsleider

Een bedrijfsleider huurt twee woningen van zijn eigen vennootschap. De huurprijs is exact gelijk aan het voordeel van alle aard. De afrekening van de huur gebeurt via de rekening-courant. De kosten voor de vennootschap liggen echter veel hoger dan de huurprijs. De fiscus weigert de aftrek van die kosten (het onderhoud van de woning, de afschrijvingen, ...) omdat die niet beroepsmatig zijn. Artikel 49 van het WIB 1992, de basis voor de aftrek van de beroepskosten, eist immers dat de kosten gemaakt worden met het oog op het verwerven of behouden van de inkomsten.

De belastingplichtige betwist dat, maar zowel voor de rechtbank, als voor het hof van beroep krijgt de fiscus gelijk. De rechtbanken en hoven blijven streng: alleen als de bedrijfsleider kan aantonen dat de kosten gemaakt werden om hem te vergoeden voor het gepresteerde werk, kunnen de kosten aanvaard worden. Maar dat bewijs leveren, blijft lastig.

In dit geval belegde de vennootschap in de wederopbouw van de woning die ze ter beschikking had gesteld van haar bedrijfsleider. De fiscus weigerde dat echter als een geldige wederbelegging te zien, want, zo was de redenering, de activa werden niet gebruikt voor de activiteit van de vennootschap, maar uitsluitend ten voordele van de bedrijfsleider.

Opnieuw volgt het hof de redenering van de fiscus: als de afschrijving van het gebouw niet aanvaard wordt omdat het gebouw niet dient voor de realisatie van het maatschappelijk doel van de vennootschap, dan kan het gebouw zelf ook niet aanvaard worden als een geldige wederbelegging.

Misschien toch een stap te ver ?

Er komt veel kritiek op de redenering van de fiscus en van het hof.

Bij een natuurlijke persoon bestaat er immers een onderscheid tussen het privé- en het beroepsvermogen, maar een vennootschap heeft maar één vermogen: haar beroepsvermogen.

Uiteraard kan een vennootschap wel een uitgave doen die niet aftrekbaar is, wanneer er geen band is met de beroepsactiviteit. Maar dat is heel wat anders dan zeggen dat een investering van een vennootschap niet beroepsmatig zou zijn.

Sterker nog: als de woning geen beroepsmatig activum zou zijn, dan zou de meerwaarde ook niet belastbaar mogen zijn.

Het laatste woord hierover is nog niet geschreven.

Gedwongen meerwaarden

Eén van de twee woningen van onze bedrijfsleider wordt door een brand volledig vernield. De vennootschap ontvangt daarvoor een schadevergoeding van de verzekeringsmaatschappij.

Als een vennootschap zo'n schadevergoeding krijgt, kan het gebeuren dat ze daardoor een meerwaarde realiseert. Zo'n meerwaarde is even goed belastbaar als een gewone bedrijfswinst.

De wet voorziet wel in een tijdelijke vorm van vrijstelling: een meerwaarde wordt vrijgesteld, mits zij tijdig wederbelegd wordt in afschrijfbaar immateriële of materiële vaste activa die "voor het uitoefenen van de beroeps werkzaamheid worden gebruikt". De meerwaarde wordt dan belastbaar naarmate de activa waarin er wederbelegd werd, worden afgeschreven. We spreken dan van een gespreide belasting van de meerwaarde.

Belfius